

normale bezoldiging? In een cassatiearrest van 5 januari 1960³⁸⁴ stond dat daar de wetgever van die term geen definitie had verstrekt, deze in zijn *gebruikelijke betekenis (sens usuel)* diende te worden verstaan. Zo had in die zaak een bestuurder van de *Ateliers du Nord de Herstal* voor de gehele oorlogstijd normale bezoldigingen ontvangen voor een bedrag van 672.975 BEF, weliswaar uit de niet geboekte winsten van de vennootschap (dus in het zwart). Hij had ook nog een bonus ontvangen van 806.406 BEF om *speciaal de vlijt te vergelden waarvan blijk gegeven werd in het verrichten van de onrechtstreeks ten voordele van de bezetter gedane inspanning*. Het ging duidelijk niet om normale bezoldigingen. Dit kwam ook dicht bij de idee van een alsnog ook in de speciale belasting ongeoorloofde extra-winst. In een omzendbrief van 22 juni 1949³⁸⁵ werd nog het voorbeeld gegeven van een werknemer die in dienst van een Duitse firma was geweest, welke dus slechts belastbaar was op het abnormaal gedeelte van het loon indien de bewuste firma zelf aan de speciale belasting onderhevig was. Was de werkgever niet onderhevig aan de speciale belasting, zo wanneer de Duitse firma geen winst in België had verwezenlijkt, was een tarief van 100% van toepassing op het geheel van de bezoldigingen. De vraag rijst of deze interpretatie wel juist was. Eerder liet de tekst toe te stellen dat in dat geval geen belastbaarheid zou optreden.

Vermeld wordt nog dat in uitvoering van Duitse verordeningen van 20 juli 1942 en 23 april 1943 de bezoldigingen betaald aan Belgische werknemers die werden tewerkgesteld in Duitsland, in het protectoraat Bohemen-Moravië, in Luxemburg, enz., dienden vrijgesteld te worden van Belgische inkomstenbelastingen.³⁸⁶ Nochtans zo stelde de minister van Financiën wanneer de belanghebbenden of hun echtgenote, gedurende de bedoelde belastbare periode, in België andere belastbare inkomsten hadden verworven, werden de hogergenoemde bezoldigingen aangerekend voor het vaststellen van het toepasselijke tarief op de in België verwezenlijkte overeenkomsten. Het antwoord ging nog verder in die zin dat in geval van een aanslag in de speciale belasting, voor zover het ging om een abnormaal loon, automatisch de vrijstelling op die inkomsten genoten in uitvoering van de Duitse verordeningen verviel. Doch ten aanzien van de uitdrukkelijke wens van de

384 Cass. 5 januari 1960, *Arr.Cass.* 1960, 388; *JT* 1960, 61; *Pas.* 1960, I, 498.

385 *Bull.Dir.Bel.* 1949, 233; *JPDF* 1949, 265.

386 *Vr. en Antw.* Kamer 1951-52, 4 december 1951, 29 (Vr. nr. 4 BRIOT).

wetgever van 1945, “geen jacht te maken op de kleine inkomsten, heeft men zich over ’t algemeen om praktische beweegredenen en bijzonder om beschouwingen in verband met de invordering, onthouden belastingen na te vorderen waarvan men bij voorbaat wist dat zij meestal oninvorderbaar waren”.³⁸⁷

56. **Autonome agenten.** Door artikel 5 van de wet van 30 mei 1949³⁸⁸ werd artikel 1, § 3, lid 2 van de wet van 15 oktober 1945 in die zin gewijzigd dat ook autonome agenten ook op het abnormale deel van hun bezoldigingen, aan de speciale belasting onderworpen waren, echter op voorwaarde dat zij in dienst van vijandelijke firma’s waren geweest; en dit al vóór 10 mei 1940. Een makelaar in publiciteit (Corvilain) was het niet eens met een taxatie in de speciale belasting van *bezoldigingen* die hem in de vorm van restorno of makelaarslonen gedurende het belastbaar tijdperk door de naamloze vennootschap *Editoria* waren betaald, daar naar zijn mening de “*kwestieuze reclameplaatsingen volstrekt vreemd waren aan iedere ideologie*”. Het ging om advertenties in de kranten *Cassandra* en *Le Nouveau Journal*.³⁸⁹ Het Hof van Cassatie overwoog echter op 20 november 1958³⁹⁰ dat wanneer de rechter over de grond definitief vastgesteld had dat de onderneming waaraan eiser prestaties verstrekt had, (i) één der ondernemingen was zoals aangeduid in artikel 1, § 1, a) van de wet van 15 oktober 1945; (ii) een organisme was waarvan geheel de activiteit ten dienste van de vijand stond; en (iii) aldus alle gedurende het belastbaar tijdperk behaalde inkomsten, winsten en baten aan de speciale belasting onderworpen waren, de feitenrechter niet meer diende vast te stellen dat zowel de verspreiding van artikelen of inlichtingen die los stonden van de vijandelijke propaganda, als de verspreiding van

---

387 Zie nog: C. DE MEY en J. VAN BASTELAER, o.c., 141, nr. 9.

388 BS 19 juni 1949; zie: J. MAES, *Commentaire de la loi du 30 mai 1949, modifiant la loi du 15 octobre 1945 établissant un impôt spécial sur les bénéfices résultant de fournitures et de prestations à l’ennemi et la loi du 16 octobre 1945 établissant un impôt extraordinaire sur les revenus, bénéfices et profits exceptionnels réalisés en période de guerre* (Moniteur du 19 juin), JPDF 1949, 177.

389 Van het in 1940 opgerichte *Nouveau Journal* wensten de oprichters een orgaan te maken van “*une fraction dominante de la bourgeoisie. Celle-ci, gagnée à la ‘révolution’ de droite, aurait soutenu et guidé l’ensemble des réformes politique, économique et sociale, réalisées par le Belges, pour les Belges, selon leurs méthodes et leur tempérament, sur la base des principes du fascisme occidental tels que définis avant-guerre*”, aldus J.-M. DELAUNOIS, *Dans la mêlée du XXe siècle. Robert Poulet le corps étranger*, Erpe, Éditions De Krijger, 2003, 133.

390 Arr. Cass. 1958, 246; Pas. 1958, I, 293. Het Hof van Cassatie had in deze zaak al een eerste arrest geveld in 1956: Cass. 24 april 1956, Arr.Cass. 1956, 704; Pas. 1956, I, 895.